



Skatteministeriet

3. oktober 2024
J.nr. 2024 - 5877

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 634 af 16. august 2024 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Steffen W. Frølund (LA).

Rasmus Stoklund

/ Matilde Roi Fischer

Spørgsmål

Vil ministeren opgøre effekterne af at afskaffe afgifterne på hver af følgende: Tinglysning, arbejdsskade, is, kaffe, chokolade, affald, råstofmaterialer, spildevand, ledningsført vand, spil - samt effekten af at reducere spiritusafgiften til EU's minimumssats? Opgørelsen bedes indeholde effekt på provenu, arbejdsudbud, BNP og Gini samt selvfinansierungsgrad og samfundsøkonomisk virkning.

Svar

Ændringer af afgifter vil typisk have en række afledte konsekvenser. Herunder konsekvenser for salg og forbrug af afgiftsvarer samt for arbejdsudbuddet. For de afgiftsvarer, hvor forbruget er forbundet med eksterne omkostninger eller skadevirkninger, herunder fx offentlige sundhedsudgifter til behandling af følgesygdomme som følge af forbrug af alkohol eller forringet vandmiljø og biodiversitet som følge af forringet rensning af hus- og industrispildevand, kan lave eller ingen afgifter medføre et samfundsøkonomisk tab som følge af de afledte forbrugskonsekvenser.

En afskaffelse af afgifterne på tinglysning, arbejdsskade, konsumis, kaffe, chokolade- og sukkervarer, affald, råstofmaterialer, spildevand, ledningsført vand og spil samt en nedsættelse af spiritusafgiften skønnes med betydelig usikkerhed at medføre et samlet mindreprovenu på ca. 13½ mia. kr. efter tilbageløb og adfærd (2024-niveau), jf. tabel 1.

Tabel 1. Provenuvirkninger ved afskaffelse af en række afgifter samt nedsættelse af afgiften på spiritus (2024-niveau)

	Umiddelbart provenu	Provenu efter tilbageløb	Provenu efter tilbage- løb og adfærd	Selvfinansie- ringsgrad
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Pct.
Tinglysning ¹	-5.700	-5.025	-4.825	4
Arbejdsskade	-650	-525	-500	4
Konsumis	-350	-350	-350	2
Kaffe	-275	-250	-250	2
Chokolade- og sukkervarer	-2.625	-2.625	-2.475	6
Affald	-175	-175	-150	3
Råstofmaterialer	-175	-175	-175	3
Spildevand	-275	-275	-275	1
Ledningsført vand	-1.600	-1.600	-1.575	1
Spil	-2.575	-2.025	-2.375	-16
Spiritus	-700	-700	-450	36
I alt	-15.100	-13.700	-13.400	

Anm.: Provenuet er opgjort for året 2025 (2024-niveau) og afrundet til nærmeste 25 mio. kr., hvorfor de viste virkninger ikke nødvendigvis summer til totalen.

1) Der er i beregningen ikke taget højde for, at afskaffelse af tinglysningsafgiften kan påvirke antallet af ejendomshandler. Der er ligeledes ikke taget højde for afledt virkning på løbende ejendomsskatter, som i et begrænset omfang må forventes at blive positivt påvirket af en nedvæltning i ejendomspriser.

Kilde: Skatteministeriet.

En afskaffelse af afgiften på chokolade- og sukkervarer indebærer en selvfinansieringsgrad på ca. 6 pct. Det skyldes, at mindreprovenuet ved afskaffelsen i et vist omfang opvejes af øgede momsindtægter som følge af hjemvendt grænsehandel og øget udenlandsk grænsehandel i Danmark.

Afgiften på spiritus i Danmark udgør 150 kr. pr. liter ren alkohol. For de EU-lande, hvor afgiftssatsen for spiritus er over 10 EUR pr. liter ren alkohol, må afgiftssatsen ikke sænkes til under 10 EUR, hvilket svarer til ca. 74,4 kr. pr. liter ren alkohol. I Danmarks tilfælde kan spiritusafgiften således ikke sænkes til under ca. 74,4 kr. pr. liter ren alkohol.

Samlet set skønnes arbejdsudbuddet med betydelig usikkerhed at blive øget svarende til ca. 1.140 fuldtidspersoner og vil via arbejdsudbudseffekten indebære en stigning i BNP på ca. 1½ mia. kr., *jf. tabel 2.*

Tabel 2. Virkninger på arbejdsudbud, BNP, samfundsøkonomi og Gini-koefficient ved afskaffelse af en række afgifter samt nedsættelse af afgiften på spiritus (2024-niveau)

	Arbejds- udbud ¹	BNP- effekt ^{2,3}	Samfunds- økonomi ^{3,4}	Ændring i Gini- koefficient ⁵
	<i>Antal pers.</i>	<i>Mio. kr.</i>	<i>Mio. kr.</i>	<i>Pct.-point</i>
Tinglysning	610	625	575	0,00
Arbejdsskade	70	75	75	0,00
Konsumis	30	25	75	-0,01
Kaffe	20	25	50	0,00
Chokolade- og sukkervarer	270	275	475	-0,04
Affald	20	25	25	0,00
Råstofmaterialer	20	25	25	0,00
Spildevand	0	0	25	0,00
Ledningsført vand	10	25	175	-0,02
Spil	130	275	150	-0,05
Spiritus ⁶	-30	25	200	-0,02
I alt	1.140	1.400	1.800	-0,14

1) Afrundet til nærmeste 10 personer. Det følger, at de viste virkninger ikke nødvendigvis summer til totalen. Nedsættelsen af spiritusafgiften skønnes isoleret at indebære et reduceret arbejdsudbud, hvilket skyldes, at afgiftens incidens i høj grad svarer til personfradrag, hvor indkomsteffekten er stor.

2) Virkningen på BNP afspejler den isolerede virkning af de skønnede, afledte ændringer i lønsummen som følge af ændringer i arbejdsudbuddet (ekskl. virkningen af ændret forbrugsadfærd, omstillingsgevinst og automatisk tilbageløb fra moms og afgifter). Opgjort i forbrugerpriser for år 2025 (2024-niveau).

3) Afrundet til nærmeste 25 mio. kr.

4) Opgjort i faktorpriser for år 2025 (2024-niveau).

5) Fordelingsvirkningerne opgøres før eventuelle adfærdsvirkninger, *jf. Skatteøkonomisk Redegørelse 2021*. Det er forudsat, at hele den umiddelbare provenuvirkning, der kommer fra danske borgere, ved en given afgiftsafskaffelse overvælttes i prisen på den pågældende vare.

6) Nedsættelsen af spiritusafgiften skønnes isoleret at indebære et reduceret arbejdsudbud i fuldtidspersoner og en positiv BNP-virkning fra den afledte arbejdsudbudsvirkning. Det skyldes, at lønsummen hos de personer, der skønnes at øge deres arbejdsudbud overstiger lønsummen hos de personer, der skønnes at reducere deres arbejdsudbud, selvom sidstnævnte gruppe består af flere personer.

Kilde: Skatteministeriet.

En afskaffelse af afgifterne skønnes samlet set at indebære en samfundsøkonomisk gevinst inkl. arbejdsudbud på ca. 1¾ mia. kr. blandt andet som følge af mindskede forbrugs- og grænsehandelsforvridninger samt afledte provenuvirkninger fra ændringer i arbejdsudbuddet. Det bemærkes, at for afgiften på spildevand, råstoffer og affald foreligger ikke konkrete skøn for værdiansættelse af eksterne skadevirkninger, hvorfor der ikke er skønnet over mulige eksterne omkostninger ved afskaffelse af afgiften. Prisfølsomheden i grundlaget for tinglysnings- og arbejdsskadesafgifterne samt afgifterne på affald, råstofmaterialer, spildevand og ledningsført vand vurderes at være forholdsvis beskeden, hvorfor der beregningsteknisk er forudsat ikke at være forbrugsadfærd ved tiltaget. Det bemærkes, at der fraregnet arbejdsudbud dermed ikke opgøres en samfundsøkonomisk virkning ved en afskaffelse af tinglysnings- og arbejdsskadesafgifterne samt afgifterne på affald, råstofmaterialer, spildevand og ledningsført vand. Derudover skønnes en afskaffelse af spilafgifterne at have en negativ effekt på samfundsøkonomien på 150 mio. kr., før der tages højde for arbejdsudbudsvirkningen. Det skyldes, at spilforbrug ikke er momsbelagt, hvorved en stigning i spilforbruget relativt til andet momsbelagt forbrug ved afskaffelse af spilafgifterne vil påvirke de offentlige finanser negativt.

Afgifter påvirker ikke direkte de disponible indkomster, der normalt danner grundlag for fordelingsberegninger. Det skyldes, at de disponible indkomster opgøres som den indkomst, der rådes over efter indkomstskat mv., men inden betaling af afgifter. Afgifter har dog betydning for, hvor stort et forbrug der kan afholdes for en given disponibel indkomst, idet afgifter udhuler den reale værdi af den disponible indkomst. Beregningsteknisk kan en afgiftsændring således opgøres som en ækvivalent ændring af den disponible indkomst. En afskaffelse af afgifterne og en nedsættelse af afgiften på spiritus til EU's minimumssats skønnes samlet set at svare til en ækvivalent reduktion af indkomstforskellene på ca. 0,14 pct.-point målt ved Gini-koefficienten, *jf. tabel 2*.

Det bemærkes, at de regnemetoder, der bruges til at skønne over effekterne ved en afskaffelse af afgifterne, er udviklet til at beregne afledte virkninger af mere begrænsede afgiftsændringer. Der er derfor betydelig usikkerhed forbundet med de skønnede afledte ændringer i fx forbrug og grænsehandel, som en afskaffelse af en afgift medfører.